

Luonnonvarafoorumin kokous

13.10.2015, klo 14-16

Varsinais-Suomen liitto, kokoushuone Tammi

Osallistujat:

Laura Hollmen/TY, Timo Juvonen/VSL, Nea Metsänranta/TuAMK, Leena Erälinna/Brahea, Risto Veivo/Turku, Elina Uitamö/TuAMK, Anne Ahtiainen/Valonia, Panu Aho/TuAMK, Keijo Koskinen/Bastu, Elsi Kauppinen/Bilke/ELY, Sanna Tikander/Ranku/ELY, Johanna Mattila/Brahea, Mirja Koskinen/ELY, Jaakko Korpela/FFF, Nina Aarras/TY, Aleksis Klap/VSL, Henna Knuutila/TuAMK/VSL

Ajankohtaiset hankkeet:

Henna Knuutila esitteli opiskelijoiden haastatteluiden perusteella kerättyjä yleiskuvauksia hankkeista: SCP, Bilke, FISS, VäKi, Bastu, alueUUMA, haastatteluiden tuloksena tulee vielä lisää hankekuvauksia, jotka toimitetaan osallisille niiden valmistuttua.

Fisu-hanke, Turun kaupungin tavoite olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2040, 2020 20% vähennystavoite. Mukana Sitran kanssa yhteistyössä, jossa laadittu tiekartta miten kaupunki saavuttaa tavoitteet: jätteenhäviö, hiilineutraalius, yhden maapallon jalanjälki. Mukana Fisu-verkostossa on myös Jyväskylä, Forssa ja Lappeenranta.

Ranku-hanke, ravinteiden kierrätys alueellisesti mahdollisimman lähellä syntylähdettä. Tavoitteena luoda toimintamalli ja brändi kuten Hinku. Varsinais-Suomen osalta kunnista mukana Turku, Mynämäki, Vehmaa ja Taivassalo

Arvi-hanke: selvityksiä on tehty painoperusteisen laskutuksen osalta kunnallisissa jäteyhtiöissä ja strategioiden jalkauttamisen osalta. Seuraavana tutkimusteemana on isännöitsijöiden ja taloyhtiöiden vastuunjako.

FFF: Hanketyötä ruokahävikin suhteen, mutta keskeisenä teemana myös "hyönteiset ruokana", tuleva trendi, tuotannonkehittäminen ajankohtaista. Erityispainoarvo rehupuolella. Potentiaalia on erityisesti sivuvirtojen hyödyntämisessä "kasvatusalustana".

Aho: Bioliikennekaasun käytössä laahataan perässä esim. vs. Ruotsi. Tulossa potentiaalia esim. Gasumin ja Biovakan tankkausverkoston suhteen.

Topinpuiston tekstiilikierrätyksen kehittäminen, miten hyötykäyttöä voisi kehittää. Kierrätyskuidut jo pilottilaitoksissa todettu mahdollisiksi, mutta myös paljon muuta potentiaalia esim. kemianpuolelta on mahdollisesti saatavilla.

Esiteltiin graafista mallia siitä, miten kiertotalouden alueelliset tavoitteet voisi tuoda visuaalisesti yhdessä kuvassa esille. Tavoite on, että kuviossa kuvataan keskeiset tavoitteet, niihin liittyvät toimenpiteet sekä toimijat (yritys, julkinen, hanke). Erottelu eri tasoilla on keskeistä yleisen selkokieliisyyden osalta (ei samaa symbolia/ väriä eri tasoille toimija/ toimenpide jne.)

Tavoite työskentely:

Pienryhmissä etsittiin vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

"Mitkä asiat tulee ratkaista että VS on kiertotalouden edelläkävijäalue ja miksi:"

"Miten voi ratkaista ja mitkä tahot ovat vastuussa:"

Kokonaisnäkökulman hallinta on keskeistä, tulee osata fokusoitua aidosti merkityksellisiin kokonaisuuksiin. Tieto-taito- ja materiaalipotentiaalin hallinta /(ELY, liito), opetuksen ja tutkimuksen kehittäminen /(korkeakoulut), rahoituskanavat/ (kunta, yritys), rahoitusinstrumentit esiin ja toteutus /(yritys ja kunnat). Kattava tiedon välittäminen ja osallistuminen eri verkostoissa eri kokoonpanoissa on tärkeää, jotta tieto välittyy mahdollisimman monelle, jolla vältetään päällekkäisyyksiä. Tiedon välittämisessä tulee painottaa avoimen tiedon mahdollisuuksia.

Kiertotalouden käytänteet tulee kerätä kootusti ja luoda vakaa "iso" houkuttava yhteistyö alusta, jossa mukana yritykset ja oppilaitokset. Tavoitteita ja uusia ideoita tulee edistää toteutukseen asti, vastuutahoa tähän vaikea nimetä laajan kentän vuoksi.

Innovaatiot, hyviä käytänteitä ja toimivia malleja tulee jakaa avoimesti, jolloin näytetään että asiat toimivat. Sen esiintuominen, että liittyy kiertotalouden isoon kokonaisuuteen edistää teeman hyväksyttävyyttä.

Avoin yhteistyö ja tiedonvaihto sekä terve kilpailu edistämään alueellista kiertotaloutta. Hyvien kokemusten jakaminen ja rahoittajille tiukempi koordinaatiovastuu neuvotella toimijoiden kesken siitä, että rahoitukset kohdentuvat oikeaan teemaan. Maakunnallinen tiedon vaihto keskeistä ja liitto olisi luonnollinen toimija.

Parhaat ideat tulee pystyä toteuttamaan referenssicaseksi asti, törmäyttämällä toimijoita ja toisaalta etsimällä hanke-/ tutkimustuloksille toteuttajia, toteuttajavastuuna yritykset ja kunnat. Referensseihin tulee kiinnittää parhaat osaajat ja mahdolliset lisäresurssit tulisi näitä silmällä pitäen kohdistaa tehokkaasti.

Bastun käyttöön tulossa "versoglobe", jonne voidaan kerätä tietoa ja ideoita sekä liittää osajia sekä löytää tekijöitä

Kiertotaloudesta tulee tehdä kaikille "tärkein teema" ja tehdä se kaikkien tavoitteeksi. Tällöin kiertotalouden toteutuminen todennäköisempää sillä se ei etene pelkillä hankkeilla ja julkisin voimin. Linkitettävä valtakunnantason toimijoita, kuten EK mukaan toimiin ja auttamaan yrityksiä. Tietoa saataville kaikille myös englanniksi, joka mahdollistaa ja helpottaa kansainvälistymistä.

Tulee voimistaa aluetaloudellista näkökulmaa, mittarit ja arviointimenetelmien tilaa tulee kehittää. Kaikki toimijat voivat vaikuttaa, myös lainsäätäjät sallimaan ja tutkijat kehittämään. Muutos on vahvasti käynnissä, ehkä kysymys enemmän siitä miten meistä tulee edelläkävijöitä eikä vain perässä juoksijoita.

Roolien selkeyttäminen, samalla sabluunalla ei voi ratkaista kaikkia ongelmia eri tasoilla, joten eri toimintatavat tulee huomioida ja kunnioittaa niitä. Miten sparraus, esimerkit ja mittarit jotka osoittavat edistymistä tukevat toisiaan. Kaikilla tasoilla budjettisuunnittelua, sinne tarvitaan myös ajattelua kiertotaloudesta mukaan. Painotus myös viestintään.

Maakunnan kärkiä

Fossiiliset polttoaineet pois

Elintarvikkeet täyteen käyttöön ja kaikki ravinteet mukaan alueelliseen suljettuun kiertoon

Orgaanisen materiaalin kokonaisuuden huomiointi ja hyötykäyttö

Ravinneneutraalikunta ja vesientilan huomiointi; Saaristomeri näkökanta, miten meri paremmaksi

Tekstiilit, pistemäinen teollinen tuotanto, huomioidaan myös ”suppeammat / pienet terävät kärjet”

Toiminta aina myös osin valtakunnallista, joten mukaan tulisi ottaa myös Kanta-Hämeen alue, esim.

Forssan alue

Talousnäkökulma vahvasti mukaan ei vain eettistä ajattelua, mikä konkreettinen hyöty

talouskehitykselle kiertotaloudesta

Perustetaan tutkimuslaitosten välisellä yhteistyöllä kiertotalouden huippututkimusyksikkö

Tulee ajatella laajasti se, miten kaikki osaaminen saadaan hyötykäyttöön.

Seuraava kokous 8.12.2015 klo: 10 - 12, VSL, kokoushuone Aura, 2. Krs.

Asialistalla: Yhteisen alustan kehittäminen. Hankekortit, tiedonvaihto ja uudet suunnitelmat/yhteistyö